

Naar det i det kongelige Sundhedskollegiums Erklæring af 8de Januar 1881 citeret i det røde Kors Skrivelse af 21de Juni 1883, hedder, at kun faa af Provindshygehuse have den til Sygepleiersters Oplæring fornødne Størrelse og Indretning, da tror jeg, at der nu findes et tilstrækkeligt Antal med saadanne Kvalifikation, at, om det var fornødent, samtlige Sygepleierster for Landet kunde erholde tilstrækkelig Oplæring der. Jeg skal som saadanne kun nævne Hillerød med 55, Frederiksberg med 85, Roskilde med 42, Holbæk 41, Næstved 42, Odense 100, Nyborg 31, Thisted 32, Aalborg 60, Skive 40, Viborg 45, Randers 56, Aarhus By 50, Amt 42, Horsens 60, Kolding 45, Veile 38 Senge.

Alle disse Steder vil der vistnok være et tilstrækkeligt Antal Syge, mange af dem ere ny og vel indrettede og paa de fleste af dem ledes Sygepleien af Diaconisser eller Sygepleierster fra det røde Kors. I 13 Provindshygehuse findes 24 Diaconisser, i 5 fem Sygepleierster fra det røde Kors. Man maa erindre, at den Uddannelse, der maa anses nødvendig for Sygepleierster i privat Pleie, neppe behøver at være saa fuldgyldig som den, der udføres for dem, der skulle gjøre Tjeneste paa et Hospital. Operationer og deres Efterbehandling, der kræve den største Dygtighed hos Sygepleiersten, foretages ialtfald for de større Operationers Bedkommende kun sjældent i Hjemmene, de henvises i Reglen til Sygehuse, hvor Alt ganske anderledes er beregnet paa dem, end Forholdene i Hjemmene kunne være det. De Sygdomme, der paa Landet oftest kræve Hjælp af Sygepleierster, ere Tyfus og andre smitsomme Sygdomme, men af disse findes der altid et tilstrækkeligt Antal paa Provindshygehuse til at give fornøden Ovelse i at pleie dem. Hertil kommer, at der nu for Tiden udføres mange større Operationer paa Provindshygehuse, der tidligere kun udførtes paa de store Hospitaler i Kjøbenhavn. Jeg skal saaledes til Exempel nævne, at der iaar i een Uge udførtes her i Fyn 3 heldige Ovariotomier, at 5 saadanne ere udførte med heldigt Udfald af een Læge her paa Fyn i Løbet af et Par Aar, at jeg, da jeg i Foraaret besøgte Aalborg Sygehus, traf ikke færre end 3 Patienter paa engang, paa hjem store Operationer vare udførte, og lignende ste nu rundt om paa Provindshygehuse.

Eleverne ville saaledes neppe mangle Velighed til at se og assistere ved større Operationer med fuldt gennemført Antiseptik.

Hertil kommer, at Lægerne i de mindre Sygehuse have mere Tid til at give sig af med Sygepleieelevernes Uddannelse end paa de store Hospitaler i Kjøbenhavn, og det er mig bekendt, at flere Sygehuslæger i Provindserne tage sig af deres Sygepleieelever ved Foredrag og direkte Veiledning, mens naturligt den daglige Undervisning ledes af de uddannede Sygepleierster ligesom i Kjøbenhavn.

Det er ikke altid let for Sygepleierster, der maa nøies med $\frac{1}{2}$ Aars Uddannelse, at overføre de store Forhold fra Kjøbenhavns Hospitaler, hvor alt fornødent er tilstede i rigeligt Maal, til de smaa Forhold, hvorunder de senere komme til at virke i Hjemmene, hvor de maa nøies med liden Hjælp, og hvor det ikke nytter at opstille de strengeste Fordringer. Som det vil ses af Indberetningen, har det netop været Tilfældet i 3 Byer, at Bestyrelsen og Lægerne have anerkjendt Sygepleierstens Dygtighed og gode Uddannelse i Kjøbenhavn, men hos Befolkningen have de ikke flaaet an. Heldigvis har dette dog kun været Undtagelser, i Reglen har man været vel tilfreds med Sygepleiersterne, uddannede i Kjøbenhavn. Af 59 Sygepleierster udenfor Kjøbenhavn, bestemte til privat Sygepleie, have 31 været uddannede paa Diaconisskiftelsen, 15 paa Provindshygehuse, 13 i Kjøbenhavn. Det vil altsaa ses, at ikke Saa ere uddannede i Kjøbenhavn, og jeg ventet, at denne Uddannelse fremdeles vil søges af mange Foreninger. Da der imidlertid ingen Alager ere hørte over de andetsteds uddannede, som man tværtimod overalt har været vel tilfreds med, maa jeg i Henhold til det af mig foran Udvillede fraraade, at der øves noget Tryk paa Foreningerne med Hensyn til Uddannelsesstedet ved at give et mindre Tilskud.

Af Beretningen vil det ses, hvor høist forskjellig Maade Sagen er grebet an paa de forskjellige Steder, jeg tror derfor ogsaa, det er uheldigt at fastslaa nogen bestemt Form for Uddannelsen. Mængden af Diaconisser viser, at man mange Steder sætter Pris paa den religiøse Side af Uddannelsen. En Sag, der skal bæres oppe væsentlig ved privat Godgjørenhed, maa have Frihed til at udvikle sig, som de lokale Forhold kræve det, og de Mænd, der hvert Sted sætte Sagen i Gang, anses for den rigtigste Maade. En anden Sag er det, at jeg ved at korrespondere med